

Structuur van het lokaal en regionaal bestuur in de lidstaten

België

3 gewesten (Brussel heeft een speciale status)
3 gemeenschappen (federale eenheden)
10 provincies
589 gemeenten

Bulgarije

28 regio's (oblasti)
264 gemeenten (obshtina)
3 850 plattelandsgemeenten en arrondissementen

Cyprus

6 districten
33 gemeenten
486 gemeenschapsraden

Denemarken

5 regio's
98 gemeenten

Duitsland

16 deelstaten
± 12 900 lokale overheden (323 districten, steden en gemeenten)

Estland

15 provincies
241 gemeenten (39 stedelijke en 202 plattelandsgemeenten)

Finland

19 regionen
1 autonome regio Åland (met 16 gemeenten)
444 gemeenten

Frankrijk

26 regio's (22 regio's in Frankrijk en 4 overzeese gebieden)
100 departementen (96 en 4 overzeese departementen)
36 763 steden en gemeenten

Griekenland

13 regio's
51 departementen of prefecturen
900 steden
133 gemeenten

Hongarije

7 statistische regio's
19 districten
3 168 gemeenten (3 122 steden en dorpen, 22 steden met de status van district en 23 districten in de hoofdstad Boedapest)

Ierland

2 regionale assemblees
8 regionen
29 graafschappen + 5 stadsraden
80 gemeenten

Italië

20 regio's (15 „gewone regio's" en 5 „regio's met een speciaal statuut")
2 autonome provincies (Bolzano en Trento)
106 provincies
14 metropolitane gebieden
8 103 gemeenten („comuni")

Letland

26 districten
7 grote steden
53 steden
441 plattelandsgemeenten
29 aaneengesloten gemeenten

Litouwen

10 provincies
60 gemeenten

Luxemburg

3 districten
12 kantons
118 gemeenten

Malta

3 administratieve regio's als overkoepeling van de lokale raden (Gozo, Malta Majjistral en Malta Xlokk)

Nederlands

68 lokale raden
12 provincies
483 gemeenten

Oostenrijk

9 deelstaten
99 districten (waaronder 15 stadsdistricten)
2 359 gemeenten

Polen

16 regio's
315 districten
± 2 500 gemeenten (gemeenschappen + plattelandsgemeenten)
64 gemeenschappen met de speciale status van district
Warschau heeft een speciale status

Portugal

2 autonome regio's (Azoren en Madeira)
18 districten
308 gemeenten
4 254 deelgemeenten
2 metropolitane gebieden (Lissabon en Porto)

Roemenië

8 ontwikkelingsregio's
42 districten (judete), waaronder de hoofdstad Boekarest
103 stedelijke agglomeraties (municipii), 217 steden (orase)
2 853 plattelandsgemeenten (comune)

Slovenië

58 gedecentraliseerde bestuursseenheden
193 gemeenten (inclusief 11 stadsgemeenten)

Slowakije

8 regio's met regionale autonomie
8 regionale besturen
50 districtsbesturen
2 879 gemeenten

Spanje

17 autonome regio's
2 autonome steden (Ceuta en Melilla)
50 provincies
8 109 gemeenten

Tsjechische Republiek

14 regio's
6 249 gemeenten

Verenigd Koninkrijk

Engeland

8 regio's met eigen bevoegdheden
Regio Groot-Londen („Greater London Authority")
34 graafschappen („counties")
47 districtraden („unitary councils")
33 Londense deelraden (m.i.v. „City of London")
36 stadsdistricten („metropolitan districts")
238 districten („districts")
± 7 900 dorps- en stadsraden

Wales

Nationale assemblee van Wales
22 districtraden („unitary councils")
732 stads- en gemeenteraden

Schotland

Schots parlement
32 districtraden („unitary councils")

Noord-Ierland

Semi-autonome Noord-Ierse assemblee
26 districtraden („unitary councils")

Zweden

2 regio's (Skåne en Västra Götaland)
19 provincieraden (inclusief Gotland, met de status van provincie)
21 districten
290 gemeenten

Deze gegevens geven de situatie op 31 januari 2007 weer.

Bevoegdheden van het Comité van de Regio's

De Europese Commissie en de Raad van ministers zijn *verplicht* het Comité van de Regio's (CvdR) te raadplegen over diverse onderwerpen van regionaal belang: economische en sociale samenhang, volksgezondheid, werkgelegenheidsbeleid, onderwijs en opleiding, milieu, jeugd, trans-Europese infrastructuurnetwerken, vervoer en cultuur. Ongeveer twee derde van de Europese wetgeving gaat over deze onderwerpen. Het Comité van de Regio's kan ook door het Europees Parlement worden geraadpleegd. Het kan tevens op eigen initiatief adviezen uitbrengen, waardoor het onderwerpen die voor het lokale en regionale bestuursniveau van belang zijn op de Europese agenda kan plaatsen.

Zetelverdeling per nationale delegatie

Lidstaten	Aantal leden
Duitsland, Frankrijk, Italië en Verenigd Koninkrijk:	24
Polen en Spanje:	21
Roemenië:	15
België, Bulgarije, Griekenland, Hongarije, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Tsjechische Republiek en Zweden:	12
Denemarken, Finland, Ierland, Litouwen en Slowakije:	9
Estland, Letland en Slovenië:	7
Cyprus en Luxemburg:	6
Malta:	5

Het Comité van de Regio's in één oogopslag

EUROPESE UNIE

Comité van de Regio's

Comité van de Regio's

Jacques Delorsgebouw
Belliardstraat 99-101
B-1040 Brussel

Tel. (32-2) 282 22 11
Fax (32-2) 282 23 25
<http://www.cor.europa.eu>

Publicatiebureau
[Publications.europa.eu](http://publications.europa.eu)

EUROPESE UNIE

Comité van de Regio's

Enkele jaartallen

1992 — Verdrag van Maastricht

De regeringsleiders en staatshoofden van de EU besluiten het Comité van de Regio's op te richten, een adviesorgaan dat het lokale en regionale bestuur een stem geeft in het Europese besluitvormingsproces en dat als schakel fungeert tussen de burger en „Brussel“. In het Verdrag van Maastricht wordt vastgelegd dat de Europese Commissie en de Raad van ministers verplicht zijn het CvDR te raadplegen over onderwerpen van regionaal belang. De leden van het CvDR worden op voordracht van de lidstaten door de Raad van ministers voor vier jaar benoemd.

Maart 1994 — Brussel

Eerste voltallige vergadering van het Comité van de Regio's in Brussel.

1997 — Verdrag van Amsterdam

Het Comité van de Regio's mag zich voortaan over twee derde van de Europese wetsvoorstellen uitspreken en kan in het vervolg ook door het Europees Parlement worden geraadpleegd.

2001 — Verdrag van Nice

In dit Verdrag wordt de democratische legitimiteit van het Comité van de Regio's beklemtoond, aangezien nadrukkelijk wordt verlangd dat de leden „in een lokaal of regionaal lichaam gekozen [moeten] zijn of politiek verantwoording schuldig [moeten] zijn aan een gekozen lokale of regionale assemblee“.

2001-2003 — Conventie over de toekomst van Europa

Leden van het Comité van de Regio's nemen deel aan de Conventie die belast is met het opstellen van een Europese grondwet. In de ontwerp-grondwet worden de rol en de bevoegdheden van het lokale en regionale bestuur uitdrukkelijk erkend. Ook krijgt het CvDR het recht om zich tot het Hof van Justitie te wenden indien het subsidiariteitsbeginsel in bepaalde EU-wetgeving niet in acht genomen wordt.

Mei 2004 — Uitbreiding van de EU

Met de toetreding van tien nieuwe lidstaten tot de EU groeit het aantal leden van het Comité van de Regio's van 222 tot 317.

Oktober 2004 — Europese Grondwet

Het ontwerp-verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa wordt door de Europese staatshoofden en regeringsleiders in Rome ondertekend. Het Verdrag treedt in werking zodra alle lidstaten het hebben geratificeerd.

Juni 2005 — Europese Raad

De Europese leiders pleiten voor een „denkpaauze“ na de referenda in Frankrijk en Nederland, waarbij de bevolking zich tegen de Grondwet heeft uitgesproken.

Februari 2006 — Nieuwe mandaatsperiode

Het Comité van de Regio's begint een nieuwe mandaatsperiode van vier jaar. De beleidsprioriteiten omvatten o.m. het bevorderen van de rol van lokale en regionale overheden in de Lissabon-strategie voor werkgelegenheid en groei, het versterken van cohesie en solidariteit, en het stimuleren van de campagne „Europa voor het voetlicht brengen — óók lokaal“, waarbij wordt getracht de kloof tussen de EU en de burger te overbruggen.

Januari 2007 — Uitbreiding

Met de toetreding van Bulgarije en Roemenië groeit het aantal leden van het Comité van de Regio's van 317 tot 344.

Interne structuur van het Comité van de Regio's

De voorzitter

Leidt de werkzaamheden van het Comité van de Regio's, zit de voltallige vergaderingen voor en is de officiële vertegenwoordiger van het Comité. Zijn/haar mandaat duurt twee jaar. Voormalig Frans minister en burgemeester van Duinkerken (regio Nord - Pas-de-Calais), Michel Delebarre, werd in februari 2006 door de voltallige vergadering als voorzitter van het CvDR gekozen.

Eerste vicevoorzitter

De eerste vicevoorzitter wordt ook door de voltallige vergadering gekozen voor twee jaar. Hij vervangt de voorzitter als deze afwezig is. Luc Van den Brande, senator in het Belgisch parlement en lid van het Vlaams parlement, is momenteel eerste vicevoorzitter van het CvDR.

Het bureau

Het bureau is het bestuursorgaan van het CvDR. Het bestaat uit 60 leden: de voorzitter, de eerste vicevoorzitter, de 27 vicevoorzitters (een per lidstaat), de vier fractievoorzitters en 27 andere leden die de nationale en politieke verhoudingen binnen het Comité weerspiegelen. Het bureau komt gewoonlijk zeven keer per jaar bijeen, stelt het werkprogramma van het Comité op en geeft het secretariaat-generaal instructies omtrent de uitvoering van zijn besluiten.

De zitting

De 344 leden van het Comité komen vijf keer per jaar in Brussel bijeen. Tijdens de zitting worden adviezen, verslagen en resoluties behandeld en goedgekeurd, en vaak wordt van gedachten gewisseld met mensen van buiten het Comité over communautaire aangelegenheden die gevolgen hebben voor de steden en regio's in Europa.

De commissies

Het Comité telt zes commissies die actief zijn op de volgende terreinen: territoriale samenhang; economisch en sociaal beleid; duurzame ontwikkeling; cultuur, onderwijs en onderzoek; externe betrekkingen en decentrale samenwerking; constitutionele aangelegenheden, Europese *governance* en ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Zij stellen hierover ontwerp-adviezen op en organiseren conferenties en seminars over onderwerpen die met hun werkerreinen te maken hebben. Elke commissie telt ongeveer 100 leden en beschikt over een secretariaat voor administratieve ondersteuning.

CAFA

Het Comité voor administratieve en financiële aangelegenheden (CAFA) bestaat uit acht leden. Het adviseert het bureau over kwesties van administratieve en financiële aard.

De fracties

Het Comité telt vier fracties: de fractie van de Europese Volkspartij (EVP), de fractie van de Europese Sociaaldemocraten (PSE-fractie), de fractie van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) en de Unie voor het Europa der Naties/Europese Alliantie (UEN-EA). Sommige leden zijn bij geen enkele fractie aangesloten. De leden van een fractie komen aan de vooravond van belangrijke vergaderingen bijeen om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen. De voorzitter, de eerste vicevoorzitter en de fractievoorzitters van het Comité komen vóór elke zitting en vóór andere belangrijke vergaderingen bijeen, om overeenstemming te bereiken over bepaalde grote onderwerpen.

Nationale delegaties

De leden van het CvDR vormen ook nationale delegaties, die eveneens vlak voor elke zitting bijeenkomen om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen.

De secretaris-generaal

De secretaris-generaal wordt door het bureau voor vijf jaar aangesteld. Gerard Stahl, van Duitse nationaliteit, is in maart 2004 op deze post benoemd. De secretaris-generaal staat aan het hoofd van het secretariaat-generaal van het Comité en mag geen politiek ambt bekleden. Hij of zij draagt zorg voor de uitvoering van de besluiten van het bureau en voor de goede werking van het secretariaat-generaal.

Het secretariaat-generaal

Het secretariaat-generaal bestaat uit drie hoofddirectoraten (administratie, advieswerkzaamheden en griffie, juridische zaken en ondersteuning van leden) en uit een eenheid Pers, communicatie, voorlichting en evenementen. Binnen deze structuur zijn de eenheden Begroting, Personeelszaken, Commissiewerkzaamheden en Interinsitutionele betrekkingen actief. Het secretariaat-generaal omvat ook de fractiesecretariaten en de dienst Audit.

De werkzaamheden van het Comité van de Regio's

Adviezen

De Europese Commissie, de Raad van ministers en het Europees Parlement raadplegen het Comité van de Regio's over wetsontwerpen (richtlijnen, verordeningen enz.) die betrekking hebben op terreinen die de regionale en lokale overheden aangaan. De ontwerp-teksten worden naar het Comité gestuurd en vervolgens aan de ter zake bevoegde commissie voorgelegd. De commissie wijst één (of soms twee) rapporteur(s) aan, die wordt (worden) belast met het opstellen van een advies over het desbetreffende onderwerp. Het door de rapporteur(s) opgestelde ontwerp-advies wordt eerst door de commissie behandeld en goedgekeurd, voordat het door de voltallige vergadering besproken en in stemming gebracht wordt. Als het ontwerp-advies door de voltallige vergadering is goedgekeurd, heet het officieel „advies van het Comité van de Regio's“ en wordt het naar alle Europese instellingen gestuurd en in het Publicatieblad gepubliceerd.

Resoluties

Dankzij resoluties kan het Comité zich uitspreken over belangrijke en actuele zaken. Ook de fracties stellen van tijd tot tijd resoluties op.

Verkennde rapporten en impactverslagen

Het Comité van de Regio's brengt niet alleen advies uit over wetsvoorstellen maar spreekt zich ook uit over de ontwikkeling van toekomstig Europees beleid, waarbij het dankbaar gebruik maakt van de ervaring van zijn leden. Door middel van een verkennend rapport kan het Comité van de Regio's zeer vroeg in het besluitvormingsproces zijn stem laten horen, waardoor het meer invloed kan uitoefenen. Alleen de voorzitter of een lid van de Europese Commissie kan het Comité verzoeken een verkennend rapport op te stellen. Ook kan de Europese Commissie het Comité om een impactverslag vragen. Zoals de naam al zegt, gaat het hier om een evaluatie van de impact van een bepaald beleid op regionaal of lokaal niveau.

Studies

Het Comité van de Regio's stelt studies op over uiteenlopende aspecten van de regionale en lokale dimensie van de EU (onderwijs, vervoer, sociale zaken, uitbreiding enz.). Studies worden opgesteld in samenwerking met externe deskundigen uit de hele EU.